

Pwyllgor	Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi
Teitl yr Adroddiad	Asesiad o'r ddarpariaeth addysg ôl-16 bresennol yng Ngwynedd
Dyddiad y cyfarfod	23 Ionawr 2018
Awdur	Garem Jackson, Pennaeth Addysg
Aelod Cabinet Perthnasol	Cynghorydd Gareth Thomas

1. CYFLWYNIAD

Mae Adran Addysg Gwynedd yn awyddus i gomisiynu ymgymwrwr i ymgymryd ag asesiad o'r ddarpariaeth ôl-16 yng Ngwynedd. Mae'n bosibl y bydd canfyddiadau yr asesiad yn sail i drafodaeth bellach ar lwybr y ddarpariaeth ôl-16 yn y sir i'r dyfodol.

2. CEFNDIR

Yn hanesyddol, yng Ngwynedd, roedd gan bob un o'r 14 ysgol uwchradd chweched dosbarth a oedd yn darparu cyrsiau Lefel A i bobl ifanc Gwynedd. Roedd y pynciau craidd yn cael eu cynnig ym mhob ysgol ac roedd y cynnig ehangach yn ddibynnol ar arbenigeddau ac amserlen pob sefydliad unigol. Prin iawn oedd y teithio rhwng ysgolion.

Yn y 1990au, bu newid mawr i'r ffordd yr oedd addysg ôl-16 yn cael ei darparu yn Nwyfor a Meirionnydd yn benodol. Diddymwyd dosbarthiadau chweched yr ysgolion uwchradd yn yr ardaloedd hyn (ar wahân i Ysgol y Berwyn) a sefydlwyd coleg trydyddol lle'r oedd y disgyblion yn trosglwyddo iddo ar ddiwedd eu haddysg statudol yn 16 oed. Ni fu unrhyw newid i'r ddarpariaeth ôl-16 yn Arfon yn yr un cyfnod.

Mae'r ddarpariaeth ôl-16 sy'n weithredol yng Ngwynedd ar hyn o bryd yn cael ei darparu mewn chwe ysgol uwchradd yn Arfon, sef Ysgol Brynrefail, Ysgol Dyffryn Nantlle, Ysgol Dyffryn Ogwen, Ysgol Friars, Ysgol Syr Hugh Owen ac Ysgol Tryfan, ac mewn dau goleg addysg bellach, sef Coleg Menai (Bangor) a Choleg Meirion Dwyfor (Pwllheli a Dolgellau) sy'n rhan o Grŵp Llandrillo Menai. Mae chweched dosbarth hefyd yn Ysgol y Berwyn, Y Bala.

Ymhellach, mae ysgolion uwchradd Arfon mewn partneriaeth gydag Awdurdod Lleol Gwynedd, ysgolion uwchradd Môn ac Awdurdod Lleol Môn a Grŵp Llandrillo Menai yn ffurfio Consortiwm (Consortiwm Addysg ôl-16 Gwynedd ac Ynys Môn) sy'n gosod cwricwlwm ôl-16 yr ardal drwy drefniant partneriaethol. Mae hyn, ymysg pethau eraill, yn galluogi'r ysgolion i gyfarch *Mesur Dysgu a Sgiliau (Cymru) 2009* sy'n nodi bod yn rhaid i bob sefydliad ôl-16 gynnig 30 dewis o ran cyrsiau i ddysgwyr gyda phump o'r rheiny yn gyrsiau galwedigaethol.

3. AMCAN YR ASTUDIAETH

Mae Adran Addysg Gwynedd yn awyddus i gomisiynu adroddiad sy'n dadansoddi darpariaeth bresennol ôl-16 y sir yn ei chyfanrwydd. Golyga hyn edrych ar y ddarpariaeth bresennol o fewn y sir i gyd, gan ddwyn cymariaethau rhwng rhinweddau y darpariaethau gwahanol sy'n weithredol ar hyn o bryd.

Amcan yr astudiaeth yw edrych yn benodol ar:

- y trefniadau llywodraethu sy'n weithredol ar hyn o bryd
- y dewisiadau sydd ar gael i bobl ifanc yng Ngwynedd
- y cyrsiau sydd ar gael, i gynnwys addysg gyffredinol, alwedigaethol a phrentisiaethau ac unrhyw fylchau yn y ddarpariaeth bresennol
- ansawdd yr hyn sy'n cael ei gynnig yng Ngwynedd ar hyn o bryd
- adnabod rhagoriaethau a gwendidau y ddarpariaeth bresennol
- y ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr ADY ôl-16
- cyfrwng iaith y cyrsiau a gweinyddiaeth ganolog y darparwyr
- profiadau pobl ifanc yn y sector ôl-16 yng Ngwynedd
- gwerth am arian a hyfywedd y ddarpariaeth i'r dyfodol

4. BRIFF YR ASTUDIAETH

Yn atodol gwelir briff drafft ar gyfer comisiynu ymgymwrwr i gynnal asesiad o'r ddarpariaeth addysg ôl-16 bresennol yng Ngwynedd. Mae'r briff drafft yn manylu ar y tasgau penodol y gofynnir i'r ymgymwrwr ymgymryd â hwy, ynghyd amserlen ac allbynnau'r gwaith.

Gwahoddir unrhyw sylwadau neu gwestiynau gan aelodau'r Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi ar y briff drafft sydd gerbron.